

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Tomáše Kocourka a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **S. Y.**, zast. Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou, se sídlem Milady Horákové 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2022, č. j. OAM-951/ZA-ZA11-ZA03-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 12. 2022, č. j. 34 Az 7/2022-35, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný zastavil rozhodnutím ze dne 7. 1. 2022, č. j. OAM-951/ZA-ZA11-ZA03-2021, řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, jejíž součástí je i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Ten odůvodnil tím, že v České republice uzavřel manželství s rumunskou státní příslušnicí M. B. V současnosti se s manželkou rozvádí, jeho žalobu projednává Okresní soud v Břeclavi, doposud o ní nebylo rozhodnuto. Manželce byl z důvodu její nepřítomnosti ustanoven opatrovník, stěžovatel ještě nebyl vyslechnut k důvodům rozvratu manželství. Stěžovatel se chce účastnit jednání ve věci rozvodu manželství, aby svojí nepřítomností na území České republiky neztěžoval průběh soudního jednání a mohlo být o žalobě rozhodnuto. Dále uvedl, že žije na území České republiky ve společné domácnosti s českou občankou paní H., s níž očekává v únoru 2023 narození potomka.

[4] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel byl povinen v návrhu konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností tuto hrozbu dovozuje. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

Podle žalovaného nebyly podmínky pro přiznání odkladného účinku v této věci naplněny. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[5] Kasační stížnost v nynější věci nemá ze zákona odkladný účinek (§ 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu). Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, jsou-li splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu; 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58). Uvedené předpoklady musí být naplněny kumulativně.

[6] Pro posouzení, zda jsou splněny výše uvedené předpoklady, je třeba, aby stěžovatel dostatečně určitě tvrdil, jakou újmu pro něj právní následky rozhodnutí znamenají, ale též z jakých konkrétních okolností to dovozuje. Je také povinen prokázat, že újma vzniklá na jeho straně je nepoměrně větší než újma, která přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Ohledně naplnění podmínek pro přiznání odkladného účinku nese stěžovatel břemeno tvrzení a také břemeno důkazní. Obecně vyjádřený zájem stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez přistoupení dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38).

[7] Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že v současnosti žije ve společné domácnosti s českou občankou, s kterou očekává narození dítěte. K osvědčení této skutečnosti ovšem nepředložil žádnou listinu, ani neuplatnil žádný důkazní návrh, a to ačkoliv k tomu byl usnesením ze dne 9. 1. 2023, č. j. 4 Azs 13/2023-17, vyzván. Nejvyšší správní soud má tedy tato tvrzení stěžovatele za neosvědčená, a nemůže z nich při posuzování návrhu vycházet (na tento důsledek byl stěžovatel v usnesení ze dne 9. 1. 2023 výslovně upozorněn).

[8] Stěžovatel dále spatřoval újmu v tom, že pokud nebude moci pobývat na území České republiky, hrozí, že bude zastaveno řízení o rozvod manželství, které je vedeno u Okresního soudu v Břeclavi. Vedení tohoto řízení stěžovatel osvědčil usnesením Okresního soudu v Břeclavi o ustanovení opatrovníka manželce a předvoláním k jednání na den 25. 1. 2023.

[9] Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že pokud nebude přiznán kasační stížnosti odkladný účinek, může to vést k tomu, že stěžovatel bude povinen opustit území České republiky, pokud se mu nepodaří získat nějaké pobytové oprávnění (k tomu nemá soud žádné bližší poznatky). Nelze nicméně přisvědčit stěžovateli tvrzení, že jeho absence na území České republiky by měla za následek zastavení řízení o rozvod manželství. Předně je zapotřebí poukázat na to, že z listin přiložených k návrhu vyplývá, že stěžovatel je v řízení o rozvod manželství zastoupen advokátkou. Stěžovatel tedy může jejím prostřednictvím činit vůči civilnímu soudu podání a procesní úkony, i když se nebude zdržovat na území České republiky. Zastavení řízení o rozvod manželství hrozí pouze tehdy, jestliže se

pokračování

navrhovatel nedostaví k jednání bez řádné a včasné omluvy (§ 391 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních). Jedná se o procesní sankci vycházející z předpokladu, že pokud se navrhovatel bezdůvodně k jednání nedostaví, nemá na projednání věci zájem. Takto nepochybně nelze postupovat v případě, pokud bude civilnímu soudu oznámeno, že stěžovatel byl povinen vycestovat z území České republiky, není oprávněn vstoupit na její území, a tedy nemůže se dostavit k jednání soudu. Pokud jde o výslech manželů, ten je sice v řízení o rozvod manželství pravidlem, ovšem soud od něj může upustit, pokud by jeho provedení bylo spojeno s velkými obtížemi (§ 389 odst. 1 zákona o zvláštních řízeních soudních). V případě, že by žalobce byl povinen vycestovat z území České republiky dříve, než bude vyslechnut českým civilním soudem, neznamená to, že by vůbec nebylo možné opatřit jeho výslech. K tomu slouží nástroje mezinárodní justiční spolupráce ve věcech civilních (viz např. Úmluvu mezi republikou Československou a republikou Tureckou o vzájemných stycích v soudních věcech občanských a obchodních, publ. pod č. 75/1933 Sb.). Pokud by ani s využitím těchto nástrojů nebylo možné opatřit výslech žalobce (popř. by to bylo spojeno s velkými obtížemi), je soud oprávněn od něj upustit a rozhodnout o žalobě bez něj. Procesní tvrzení a důkazní návrhy může žalobce v řízení uplatňovat prostřednictvím své zástupkyně, s níž může zůstat v kontaktu i po opuštění území České republiky, přičemž dobu stanovenou k vycestování může využít k předání všech potřebných informací a podkladů své zástupkyni.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal, že by důsledkem nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo ohrožení průběhu řízení o rozvod manželství. S ohledem na výše uvedené je vyloučeno, že by pouze v důsledku vycestování stěžovatele z území České republiky bylo zastaveno řízení o rozvod jeho manželství či by nebylo možné v řízení pokračovat.

[11] Stěžovatel tedy v návrhu neuplatnil takové skutečnosti, z nichž by vyplývalo, že mu v důsledku právních účinků rozsudku krajského soudu ve spojení s účinky žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného hrozí vážná újma ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Za daných okolností se proto Nejvyšší správní soud nezabýval splněním zbývajících dvou podmínek pro přiznání odkladného účinku a kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

[12] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředek přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2023

JUDr. Jiří Palla v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Petra Kopáčková